

Udgifterne til Hestehold paa Bornholm, og at den høitærede Minister nu foreslaar, at disse Hesteholdsudgifter, ligesom de øvrige Udgifter til Høeren, gaa af Statskassen, fortjener visse- lig Paaffønnelse, ligesom ogsaa, at den høitærede Minister har troet at kunne nedsette Hesteholdet fra, hvad det var foreslaaet i det omtalte Forslag, 260 Heste, til 141. Det er altsaa meget væsentlige Forbedringer, som dette Forslag indeholder fremfor det, der tidligere var påtaant, og hvad Lovforslagets Grundtanke vedrører, kan jeg derfor fuldstændig og med Tak slutte mig dertil, ligesom jeg ogsaa i det Væsentlige er enig med Hensyn til Gjennemførelsen af denne Grundtanke undtagen i det Punkt, som nys blev fremhævet. Det er dog maasse ikke overflødigt at dvæle en lille Smule noiere derved, da jeg er overbevist om, at der i disse Forhold er en overordentlig Klarhed tilstede. Seg vil ikke, som det ærede Medlem for Middelfart (H. C. D. Müller) forleden Dag udtalte med Hensyn til et andet Forhold, sige, at der hersker en tyk Uvidenhed i disse Forhold; men der kan her ske en større eller mindre Klarhed i vor Videnskab, og navnlig om, hvorledes det bornholmske Hartkorn egentlig forholder sig til det danske. En Tønde dansk Hartkorn regnes jo for 72,000 Klade-Men eller $5\frac{1}{7}$ Tønde Jord til Tapt 24 efter den vedtagne og gjældende Skyldsatning, men en bornholmsk Tønde Hartkorn udgjør kun 49,600 Klade-Men, altsaa $3\frac{19}{35}$ eller godt og vel $3\frac{1}{2}$ Tønde Jord til Tapt 24. Dette beder jeg ærede Herrer vel at lægge Mærke til, for at det kan ses, at man, naar man lægger den samme Byrde paa bornholmsk Hartkorn som paa Landets øvrige Hartkorn, foruretter det bornholmske Hartkorn svarligen. Som nys omtalt burde der ske en Nedsettelse til 11 Skilling eller noigtigt $11\frac{1}{45}$ Skilling, men denne $\frac{1}{45}$ Skilling vil jeg haabe, man skænker os i Betragtning af, at vi ligge noget affides og ikke ere delagtige i de kostbare Jernbaner, som lægges paa andre Steder i Riget, medens vi Bornholmere dog som Skatydere give vor Lod til dem. Seg siger, at man bør æhle en saadan Nedsettelse af 3 Grunde. For det Første maa vi hævde,

at der for Alle er Eighed for Loven, og Folk i een Egn skulle ikke stilles ringere — jeg vil heller ikke sige, at de skulle stilles bedre — end i Landets andre Egne. Ministeren siger i Bemærkningerne til det foreliggende Lovforslag: „For det øvrige Rige er Forpligtelsen til i Fredstid at udrede Heste in natura overhovedet aldeles bortfalden ved Loven af 26de Mai 1868, og det kunde være billigt at lade en lignende Begunstigelse komme de Bornholmske Grundejere tilgode under Forhold, hvor det ikke for Dens Forsvar er aldeles nødvendigt at fordre Naturalydelsen“. Ja, dette finder jeg naturligtvis aldeles i sin Orden, men det er ikke nogen „lignende Begunstigelse“, medmindre de slippe for at yde en højere Erstatning for Hesteholdet in natura, end Tilfældet er med de andre Egne af Landet. Fordi vi for have været forurettede og have baaret en forholdsvis stor Byrde, indeholder dette dog ingen som helst Grund til, at vi skulle vedblive at bære en forholdsvis højere Byrde; tværtimod formener jeg, at det snarere maatte være en Grund til at gjøre Byrden forholdsvis billigere for at raade Bod paa Fortidens Ubillighed. For det Andet maa vi kræve Nedsettelsen af Hensyn til Uvilligheden af Tilstedeværelsen af den i Bemærkningerne udtalte Ret for Krigsbestyrelsen til af Bornholm at forlange mindst 500 Heste. Seg veed ikke, mine Herrer, at der er nogen saadan Ret dertil, der er det tilvisse ikke. Seg maa fastholde, at Bornholms Militz, som var en Forrettighed for Bornholm, er ophævet; men have vi ikke altid, allevegne og i alle Tilfælde været enige om den Grundsatning, at idet man borttager en Forrettighed, borttager man tillige de særskilte Byrder, der fulgte med Forrettigheden, og som tildels opveie og modvirke den? At der i dette Forhold har været en Forrettighed for Bornholm tilstede, tør jeg paasta, og det finder sin historiske Stadfæstelse, naar man tager Hensyn til Oprindelsen til Bornholms Militz. Det var en bestemt Forrettighed, at vort unge Mandskab blev fri for i sin Tid at staa under den tydske Korporalstol; dette var en meget stor Forrettighed, hvad jeg tror, Alle maa indrømme. Det er ikke Tilfældet, saaledes som af Ministeren udtalt et